

Prof. dr hab. Janina Labocha

Spis publikacji

Książki:

[Współautorstwo:] *Wybór tekstów języka mówionego mieszkańców Krakowa*, pod red. B. Dunaja, Kraków 1979.

Opowiadania ludowe ze Śląska Cieszyńskiego w Czechosłowacji w świetle pragmatolingwistyki tekstu. „Rozprawy Habilitacyjne UJ” nr 195, Kraków 1990.

Polsko-czeskie pogranicze na Śląsku Cieszyńskim. Zagadnienia językowe, Kraków 1997.

Gramatyka polska, cz. III: Składnia, Kraków 1995 (wyd. 2: 1996).

[z K. Tutak:] *Podstawy analizy składniowej wypowiedzeń*, Kraków 2005.

Tekst, wypowiedź, dyskurs w procesie komunikacji językowej, Kraków 2008.

Składnia zdania we współczesnej polszczyźnie mówionej, Biblioteka „LingVariów” t. 27, Kraków 2019.

Artykuły:

Przegląd badań językowych na Śląsku Cieszyńskim w Czechosłowacji, „Zeszyty Naukowe UJ”, „Prace Językoznawcze”, z. 59, 1978, s. 9-20.

Nazwy terenowe z Haviřova na Śląsku Cieszyńskim w Czechosłowacji, *ibid.*, s. 121-132.

[z D. Goebel:] *Nazwy terenowe z okolic Jabłonkowa*, *ibid.*, s. 133-144.

[z B. Dunajem:] *Uwagi o ewolucji gwary w dorzeczu Stonawki i Łucyny*, *ibid.*, s. 21-26.

[z A. Awdiejewem i K. Rudek:] *O typologii tekstów języka mówionego*, „Polonica” VI, 1980, s. 181-188.

Przerwania jako sygnały trudności wyboru leksykalnego i formalnego, [w:] *Studia nad polszczyzną mówioną Krakowa*, pod red. B. Dunaja, „Zeszyty Naukowe UJ”, „Prace Językoznawcze”, z. 70, 1981, s. 111-120.

[z Awdiejewem i K. Ożogiem] *Norma językowa a sytuacja*, „Studia Polonistyczne” IX, 1981, s. 57-65.

Składnia zdania w polszczyźnie mówionej, „Język Polski” LXI, z. 1-2, 1981, s. 32-41.

Pragmatyczny aspekt badań wypowiedzi języka mówionego, [w:] *Studia nad polszczyzną mówioną Krakowa II*, pod red. B. Dunaja, „Zeszyty Naukowe UJ”, „Prace Językoznawcze”, z. 79, 1984, s. 93-101.

[z B. Dunajem i K. Ożogiem:] *Wykorzystanie badań nad językiem mówionym do opracowania gramatyki komunikacyjnej języka polskiego*, „Poradnik Językowy”, z.5, 1984, s. 319-322.

Sposoby wyrażania żądania we współczesnej polszczyźnie mówionej, cz. I, „Polonica” XI, 1985, s. 119-146; cz. II, „Polonica” XII, 1986, s. 203-217.

O użyciu wyrazu „ale” we współczesnej polszczyźnie, „Język Polski” LXVII, z. 3-5, 1987, s. 191-198.

Przytaczanie cudzej mowy w wypowiedziach mówionych, „Język Polski” LXVIII, z. 2-3, 1988, s. 116-121.

Czasownik mieć z imiesłowem biernym w polszczyźnie mówionej, „Język Polski” LXVIII, z. 4-5, 1988, s. 233-242.

Język polski na Śląsku Cieszyńskim w Czechosłowacji. Sytuacja językowa i jej perspektywy badawcze na tle uwarunkowań historycznych, „Przegląd Polonijny”, z. 2, 1988, s. 73-83.

Sytuacja językowa na Śląsku Cieszyńskim w Czechosłowacji, [w:] *Zderzenia i przenikanie kultur na pograniczach*, Opole 1988, s. 121-127.

Szkolnictwo polskie na Śląsku Cieszyńskim w Czechosłowacji i jego rola w kształtowaniu polskiego języka ogólnego, „Przegląd Polonijny”, z. 3, 1989, s. 69-88.

Wpływ świadomości narodowej na język ludności polskiej Śląska Cieszyńskiego w Czechosłowacji, [w:] *Język polski w świecie*, pod red. W. Miodunki, Warszawa – Kraków 1989, s. 145-157.

Zagadnienia językowe i językoznawcze na łamach zaolziańskiego „Zwrotu”. Przegląd artykułów z lat 1949-1959, „Przegląd Polonijny”, 1991.

Problematyka językowa w zaolziańskim czasopiśmie „Zwrot” w latach 1960-1989, „Przegląd Polonijny”, 1992.

Gwara cieszyńska a problem pogranicza językowego w polskich i czeskich opracowaniach dialektologicznych, „Zaranie Śląskie” LV, z. 1-2, 1992, s. 9-21.

Polacy na Zaolziu, czyli o języku autochtonicznej mniejszości narodowej w Republice Czeskiej, „Universitas”, nr 5, 1993, s. 64-67.

Pojęcie wypowiedzi w lingwistyce, „Biuletyn PTJ”, z. XLIX, 1993, s. 51-57.

Tekst folkloru i jego aspekty badawcze na przykładzie opowiadań ludowych ze Śląska Cieszyńskiego, „Literatura Ludowa”, nr 4-6, 1993, s. 93-104.

Problemy badawcze polsko-czeskiego pogranicza językowego na Zaolziu, [w:] *Śląsk w badaniach językoznawczych: badanie pogranicza językowo-kulturowego polsko-czeskiego*, pod red. I. Nowakowskiej-Kempnej, Katowice 1993, s. 139-146.

O języku mieszkańców miasta Haviřova na Śląsku Cieszyńskim w Republice Czeskiej, [w:] *Wielkie miasto. Czynniki integrujące i dezintegrujące*, pod red. D. Bieńkowskiej, cz. 2, Łódź 1995, s. 48-54.

Le polonais des affaires: le problème de la création de nouvelles unités lexicales, [w:] *Les contacts linguistiques franco-polonais*, pod red. Z. Cygal-Krupy, Lille 1995, s. 189-196.

Problemy składni gwarowej na przykładzie tekstów z Zaolzia, [w:] *Studia dialektologiczne I*, pod red. B. Dunaja i J. Reichana, Kraków 1996, s. 237-242.

Odmiany polszczyzny na Zaolziu, [w:] *Wokół społecznego zróżnicowania języka*, pod red. S. Kani, Szczecin 1996, s. 93-100.

Tekst, wypowiedź, dyskurs, [w:] *Styl a tekst*, pod red. S. Gajdy i M. Balowskiego, Opole 1996, s. 55- 60.

Odbiorca w tekście i wypowiedzi, *ibid.*, s. 55-60.

Język i styl bajki ludowej. Na przykładzie tekstu gwarowego „O dwóch siostrach”, „Język Artystyczny”, t. 10, Katowice 1996, s. 142-151.

Dyskurs jako proces przekazywania wiedzy, [w:] *Dyskurs edukacyjny*, pod red. T. Rittel i J. Oźdźyńskiego, Kraków 1997, s. 31-37.

Narracyjny tekst mówiony współtworzony przez dziecko, *ibid.*, s. 107-113.

O potrzebie ujęć porównawczych w nauczaniu języka polskiego w środowiskach polonijnych, [w:] *Język polski w kraju i za granicą*, pod red. B. Janowskiej i J. Porayskiego-Pomsty, t. 2, s.64-70.

Polszczyzna w pasie przygranicznym, [w:] *Konsekwencje sąsiedztwa polsko-czeskiego dla rozwoju języka i literatury*, pod red. T. Orłoś i J. Damborskiego, Wrocław 1997, s. 23-32.

Kształtowanie się świadomości językowej na Śląsku Cieszyńskim, [w:] *Polszczyzna śląska. Historia i współczesność*, pod red. B. Wyderki, Opole 1997, s. 107-115.

Nauka języka polskiego na Zaolziu: potrzeby i perspektywy, [w:] *Śląsk jako region pogranicza językowo-kulturowego w edukacji*, pod red. I. Nowakowskiej-Kempnej, Katowice 1997, s. 199-207.

Profesor Jodłowski – sylwetka naukowa uczonego, [w:] *Inteligencja południowo-wschodnich ziem polskich*, pod red. H. Kurek i F. Tereskiewiczza, Kraków 1998, s. 189-195.

Folklorystyka a lingwistyka tekstu, [w:] *Folklorystyka na przełomie wieków*, pod red. D. Kadłubca, Cieszyn 1999, s. 152-157.

Zachowania komunikacyjne na polsko-czeskim pograniczu językowym na przykładzie użycia zwrotu do osoby, [w:] *Collectanea linguistica in honorem Casimiri Polański*, pod red. M. Brzezinojey i H. Kurek, Kraków 1999, s. 101-106.

Tekst, [w:] *Mała encyklopedia przekładoznawstwa*, pod red. U. Dąbmskiej-Prokop, Częstochowa 2000, s. 230-233.

Ślady niemieckie w mowie Polaków na Śląsku Cieszyńskim w Republice Czeskiej, [w:] *Język trzeciego tysiąclecia, Język i komunikacja I*, pod red. G. Szpili, Kraków 2000, s. 303-309.

Tekst autobiograficzny jako pewna wizja świata, „Język a Kultura”, t. 13, *Językowy obraz świata i kultura*, pod red. A. Dąbrowskiej i J. Anusiewicza, Wrocław 2000, s. 89-95.

[z E. Mańczak-Wohlfeld:] *Gramatyka języka polskiego w kształceniu neofilologów*, „Przegląd Glottodydaktyczny”, nr 6, 2000, s. 101-105.

O odmianach językowych współczesnej polszczyzny i czeszczyzny, [w:] *Studia z filologii słowiańskiej ofiarowane prof. Teresie Zofii Orłoś*, pod red. H. Wróbla, Kraków 2000, s. 131-135.

Zaolziańska polszczyzna w wypowiedziach oficjalnych, [w:] *Studia językoznawcze. Dar przyjaciel i uczniów dla Zofii Kurzowej*, pod red. Z. Cygal-Krupy, Kraków 2001, s. 173-179.

Retoryka tekstu wtórnie mówionego, [w:] *Ślady obecności. Traces d'une présence. Księga pamiątkowa ofiarowana Urszuli Dąbmskiej-Prokop przez kolegów, uczniów i przyjaciół*, pod red. I. Piechnik i M. Świątkowskiej, Kraków 2001, s. 215-219.

Lingwistyczne aspekty kształcenia retorycznego, [w:] *Retoryka dziś. Teoria i praktyka*, pod red. R. Przybylskiej i W. Przychyń, Kraków 2001, s. 503-509.

Tekst gwarowy jako dyskurs, [w:] *Studia dialektologiczne II*, pod red. J. Okoniowej i B. Dunaja, Kraków 2002, s. 47-52.

Komunikacja językowa jako przedmiot lingwistyki, [w:] *Studia slavica VI. Slavistika osudem i volbou. K 75 narozeninam prof. J. Damborského*, Ostrava 2002, s. 149-155.

Spójność wypowiedzi retorycznej, „Poznańskie Spotkania Językoznawcze”, t. IX, pod red. Z. Krążyńskiej i Z. Zagórskiego, Poznań 2002, s. 93-99.

Problem tożsamości językowej i kulturowej na pograniczu polsko-czeskim, [w:] *Zmiany i rozwój języka oraz tożsamości narodowej – trendy w procesie integracji europejskiej*, pod red. E. Jeleń, M. Rauen, Kraków 2002, s. 207-214.

Wypowiedź publiczna w aspekcie kształcenia retorycznego, [w:] *Rozmaitości językowe. Ofiarowane prof. dr hab. J. Strutyńskiemu z okazji Jego jubileuszu*, pod red. M. Skarżyńskiego i M. Szpiczakowskiej, Kraków 2002, s. 175-178.

Właściwości językowo-stylistyczne narracji ludowej, [w:] *Kultura wsi podkarpackiej*, pod red. H. Kurek i F. Tereszkiwicz, *Podkarpackie spotkania. Literatura – język – kultura*, t. III, Kraków 2003, s. 87-93.

Polszczyzna zaolziańska w odmianie oficjalnej, [w:] *Języki mniejszości i języki regionalne*, pod red. E. Wrocławskiej i J. Zieniukowej, Warszawa 2003, s. 441-449.

Tekst pisany – tekst zapisany, „Biuletyn PTJ”, z. LX, 2004, s. 5-10.

Teksty pisane przeznaczone do wygłoszenia, [w:] *Studia linguistica Danutae Wesołowska oblata*, pod red. H. Kurek i J. Labochy, Kraków 2004, s. 157-161.

Operatory tekstu, [w:] *Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań, Tekstologia*, cz. II, pod red. J. Bartmińskiego i S. Niebrzegowskiej-Bartmińskiej, Lublin 2004, s. 145-150.

Polsko-czeskie pogranicze językowe w świetle badań Mieczysława Maleckiego, [w:] *Mieczysław Malecki. Człowiek, uczonek, organizator. W setną rocznicę urodzin*, pod red. J. Ruska, Kraków 2005, s. 157-161.

Tekst zapisany jako podstawa przemówienia, [w:] *Style konwersacyjne*, pod red. B. Witosz, Katowice 2006, s. 201-205.

Nowe słownictwo w języku polskim i czeskim, [w:] *Przemiany języka na tle przemian współczesnej kultury*, pod red. K. Ożoga i E. Oronowicz-Kidy, Rzeszów 2006, s. 66-70.

Zofia Kurzowa (18 IV 1931 – 4 V 2003), [w:] *Kronika Uniwersytetu Jagiellońskiego za rok akademicki 2002/2003*, pod red. A. K. Banacha, Kraków 2005, s. 322-324.

Dyskurs dydaktyczny w uniwersyteckim nauczaniu gramatyki, [w:] *W trosce o dobrą edukację, Prace dedykowane prof. Jadwidze Kowalikowej z okazji 40-lecia pracy naukowej*, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2009, s. 146-152.

Lingwistyka tekstu w Polsce, [w:] *Lingwistyka tekstu w Polsce i Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy*, pod red. Z. Bilut-Homplewicz, W. Czachura i M. Smykały, Wrocław 2009, s. 45-56.

Pogranicze językowe w badaniach naukowych, [w:] *W kręgu języka*, pod red. M. Skarżyńskiego i M. Szpiczakowskiej, Kraków 2009, s. 143-150.

Problemy opisu składniowego wypowiedzi mówionych, [w:] *Język żyje. Rzecz o współczesnej polszczyźnie*, pod red. K. Ożoga, Rzeszów 2009, s. 253-262.

„Po naszymu”, czyli gwarą zaolziańską, [w:] „Studia Dialektologiczne” IV, pod red. H. Kurek, A. Tyrpy i J. Wronicz, Kraków 2010, s. 81-86.

Komunikacja językowa a gramatyka, [w:] *Od idei do inteligencji w działaniu*, pod red. G. Habrajskiej, Kielce 2010, s. 135-139.

Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej (1909-2009) – kuźnia polskiej inteligencji na Zaolziu. Dzieje placówki na tle rozwoju szkolnictwa na Śląsku Cieszyńskim, [w:] *Silva rerum philologicarum. Studia ofiarowane Profesor Marii Strycharskiej-Brzezynie z okazji Jej jubileuszu*, pod red. J. Gruchały i H. Kurek, Kraków 2010, Biblioteka „LingVariów” t. 10, s. 173-180.

Językowy kształt tekstu jako celowe działanie nadawcy, [w:] *Symbolae grammaticae in honorem Bogusłai Dunaj*, pod red. R. Przybylskiej, J. Kąsia i K. Sikory, Kraków 2010, Biblioteka „LingVariów” t. 9, s. 387-392.

Profesor Bogusław Dunaj. Mistrz, Nauczyciel, Kolega, jw., s. 9-12.

Język polski, [w:] *Słowiańskie języki literackie. Rys historyczny*, pod red. B. Oczkowej i E. Szczepańskiej, Kraków 2011, s. 15-27.

The object of study of text linguistics (textology), "Studia Linguistica Universitatis Jagellonicae Cracoviensis", Krakow 2011, s. 59-68.

Argumentacja a komunikowanie procesu rozumienia, „Studia Logopedica” III, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis”, Kraków 2011, s. 32-36.

Tekst, wypowiedź, dyskurs jako kategorie tekstologiczne, „LingVaria” VII, 2012, nr 1 (13), s. 29-35.

Tekst wśród innych zjawisk językowych, [w:] *Język - styl - tekst w teorii i praktyce badawczej*, pod red. W. Śliwińskiego, Kraków 2012, s. 15-22.

Język czeski - historia i współczesność na tle kontaktów z językiem polskim w dziele naukowym wybitnej krakowskiej bohemistki, Profesor Teresy Orłoś, "Bohemistyka. Pismo wydawane przez Komisję Słowistyczną PAN, Oddział w Poznaniu" XII, 2012, z. 4, s. 312-319.

Profesor Edward Lotko, "Bohemica Olomucensia" 2012, r. 4, nr 1, s. 62-63.

Pragmatyczne mechanizmy składni języka mówionego, "Slavia Occidentalis" 2012, s. 139-145.

Profesor Teresa Orłoś - wybitna polska bohemistka, "LingVaria" VIII, 2013, nr 1 (15), s. 217-225.

Polszczyzna i czeszczyzna w aspekcie porównawczym, w: *Cum reverentia, gratia, amicitia. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Bogdanowi Walczakowi*, pod red. J. Migdał, A. Piotrowskiej-Wojaczyk, t. 2, Poznań 2013, s. 217-222.

Pamięć i zapomnienie w narracji autobiograficznej, [w:] *Badania dialektologiczne. Stan, perspektywy, metodologia*, pod red. M. Raka i K. Sikory, Kraków 2014, s. 105-111.

Żądać grzecznie i skutecznie, [w:] *Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą. Język, działanie, kultura*, pod red. J. Bloch, D. Lewandowskiej - Jaros, R. Pawelca, Warszawa 2014, s.175-183.

Od gwary po dyskurs, "LingVaria" X, 2015, nr 1 (19), s. 241-250.

Zaolziańska twórczość gwarowa, „Socjolingwistyka” 30, 2016, s. 81-88.

Zaolziański dyskurs tożsamości etnicznej, [w:] *Dyskurs i jego odmiany*, pod red. B. Witosz, K. Sujkowskiej-Sobisz, E. Ficek, Katowice 2016, s. 156-165.

Czescy slawiści o języku polskim, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” 12, 2017, s. 180-186.

Opowiadania ludowe w ujęciu tekstologicznym, [w:] *Językowe i kulturowe modelowanie świata. Księga dedykowana Profesorowi Karolowi Danielowi Kadłubcowi*, pod red. K. Marcol i J. Kajfosa, Czeski Cieszyn 2017, s. 89-96.

Składnia gwarowa w badaniach językoznawczych, [w:] *Historia języka, dialektologia, onomastyka w nowych kontekstach interpretacyjnych*, pod red. R. Przybylskiej, M. Raka, A. Kwaśnickiej-Janowicz, Kraków 2018, s. 211-217.